

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук та історії

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень ВО
С 2	Політологія Політологія	Бакалавр

«Затверджую»

Завідувач кафедри

_____ / В. Деревінський /

Розробник силябуса

_____ / С. Стеценко /

СИЛАБУС

ОКФ 2 Історія зарубіжних політичних вчень

(назва, шифр освітньої компоненти (дисципліни))

1) Статус освітньої компоненти: обов'язкова

2) Контактні дані викладача:

Стеценко Світлана Власівна ,кандидат історичних наук ,доцент

корпоративна пошта : stecenko.sv@knuba.edu.ua, тел. 0504138667,

профіль на сайті: <https://www.knuba.edu.ua/steczenko-svitlana-vlasivna/>

3) Пререквізити :

на основі загальної середньої освіти

4) Коротка анотація дисципліни

Історія зарубіжних політичних вчень, що вводить студента в річище політичної науки, являє собою нормативний курс системного розгортання академічної відповіді на питання щодо причин появи історії політичної думки в різні періоди, її ролі в реалізації довгострокових стратегій західної та східних цивілізацій, вибудовує відповідний пантеон титанів політичної думки; сприяє накопиченню знань та навиків публічних виступів, необхідних в професійній діяльності

Мета: формування системи наукових знань з історії виникнення, розвитку та становлення зарубіжних політичних вчень в їх логіко-понятійному виразі. Набуття студентами навичок наукового аналізу суспільно-політичних реалій, що сприяють релевантності інтелектуально-моральної рефлексії студентів.

Завдання: ознайомлення з предметом, об'єктом, методами та функціями історії зарубіжних політичних вчень; висвітлення основних етапів розвитку політичної думки через реферування основоположних праць політичних мислителів та діячів від часів Стародавнього світу до сьогодення; формування навичок критичного мислення, каузального підходу щодо політичних реалій, викликів новітньої архітектури світової геополітики в умовах російсько-української війни; усвідомлення принципу плюралізму як засадничого методологічного принципу політологічних досліджень та наявної множинності точок зору в руслі конфліктно-консенсусної парадигми.

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук та історії

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень ВО
С 2	Політологія Політологія	Бакалавр

5) Структура курсу:

Загальна кількість кредитів ECTS	7
Сума годин:	210
Вид індивідуального завдання	есе
Форма контролю	залік, іспит

6) Зміст курсу:

I СЕМЕСТР

Змістовий модуль 1. Предмет, об'єкт, методологія дисципліни. Політична думка Стародавнього світу, Греції та Риму.

Тема 1. Теоретико-методологічні засади «Історії зарубіжних політичних вчень. (Л 2год, ПЗ 2 год)

Тема 2. Політична думка Стародавнього світу. (Л 2год, ПЗ 2 год)

Тема 3. Політична думка Стародавньої Греції: політичне вчення Платона. (Л 2год, ПЗ 2 год)

Тема 4. Політична думка Стародавньої Греції: політичне вчення Аристотеля. (Л 2год, ПЗ 4 год)

Тема 5. Політичні вчення Стародавнього Риму. (Л 2год, ПЗ 4 год)

Тема 6. Політичні вчення доби Середньовіччя. (Л 2год, ПЗ 4 год)

Змістовий модуль 2. Історія політичної думки періоду Відродження та початку Нового часу.

Тема 7. Політичні вчення доби Відродження та Реформації. (Л 2год, ПЗ 4 год)

Тема 8. Політичні вчення Західної Європи на початку Нового часу. Політична думка революції XVII ст. в Голландії. (Л 2год, ПЗ 4 год)

Тема 9. Політичні вчення Західної Європи на початку Нового часу. Політична думка революції XVII ст. в Англії. (Л 4год, ПЗ 4 год)

II СЕМЕСТР

Змістовий модуль 3. Особливості політичної думки Просвітницької доби Франції, США, Англії.

Тема 10. Просвітництво як культурно-ідеологічний та суспільно-політичний рух. (Л 2год, ПЗ 2 год)

Тема 11. Північноамериканська політична думка Просвітницької доби. (Л 2год, ПЗ 2 год)

Тема 12. Політико-просвітницька думка Англії. (Л 2год, ПЗ 2 год)

Змістовий модуль 4. Політико-правова думка Західної Європи (від доби Великої французької революції до кінця XIX століття).

Тема 13. Політичні вчення доби Великої французької революції. (Л 2год, ПЗ 2 год)

Тема 14. Німецька класична політична філософія. (Л 2год, ПЗ 2 год)

Тема 15. Соціально-політичні утопії XIX століття. (Л 2год, ПЗ 2 год)

Марксизм як новий тип соціального мислення. (Л 2год, ПЗ 2 год)

Тема 16. Соціально-політична думка Західної Європи кінця XIX ст.–поч. XXст. (Л 2год, ПЗ 2 год)

Тема 17. Теорії інституціоналізму. «Реалістичні» тенденції в політичній науці. (Л 2год, ПЗ 2 год)

Змістовий модуль 5. Політико-правові парадигми та концепти (XX – поч. XXI ст.)

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук та історії

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень ВО
С 2	Політологія Політологія	Бакалавр

Тема 18. Біхевіоралістичні теорії політики. (Лі 2год, ПЗ 2 год)

Тема 19. Нормативні теорії влади і демократії. (Лі 2год, ПЗ 2 год)

Тема 20. Теорія системного та структурно-функціонального аналізу політики. (Лі 2год, ПЗ 2 год)

Тема 21. Компаративний і комунікативний аналіз політики. (Лі 2год, ПЗ 2 год)

Тема 22. Теорії модернізації. (Лі 2год, ПЗ 2 год)

Тема 23. Технократично-сцієнтичні концепції політичного розвитку. (Лі 2год, ПЗ 2 год)

Тема 24. Теорія розвитку світової політики. (Лі 2год, ПЗ 2 год)

Індивідуальне завдання :

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачем на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, Здобувачі можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проекту, у формі презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у робочій програмі та в електронному вигляді розміщена на Освітньому сайті КНУБА.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Тематика індивідуальних завдань :

Перший семестр

1. Місце і роль «Історії зарубіжних політичних вчень» у системі соціально-гуманітарного знання.
2. Про підтримку та зміцнення влади (трактат «Артхашастра»).
3. Соціально-політичні ідеї у вченні Конфуція.
4. Політичне вчення школи легістів.
5. Платон про політику як знання і мистецтво.
6. Аристотель про політичну суть людини-громадянина.
7. Цицерон про громадянина як суб'єкта права та держави.
8. Політична концепція Сенеки.
9. Етико-політичні погляди стоїків.
10. Політична доктрина Фоми Аквінського.
11. Політична концепція Марсілія Падуанського.
12. Політичне вчення Нікколо Макіавеллі.
13. Вчення Жака Бодена про державу.

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук та історії

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень ВО
С 2	Політологія Політологія	Бакалавр

14. Соціально-політичний зміст Реформації.
15. Політична філософія Томаса Мора і Томмазо Кампанелли.
16. Порівняльна характеристика політичних ідей Бенедикта Спінози і Гуго Гроція.
17. Томас Гоббс про співвідношення суспільства та держави.
18. Ліберально-філософська теорія Джона Локка.
19. Політичні і правові ідеали Вольтера.

Другий семестр

20. Політичне вчення Шарля-Луї Мотеск'є.
21. Політичне вчення Жан Жака Руссо.
22. Політичне вчення Мореллі.
23. Політичне вчення Джамбатіста Віко
24. Томас Пейн про державу.
25. Політичні ідеї Томаса Джефферсона.
26. Політичне вчення Джеймса Медісона.
27. Політико-правове А. Гамільтона
28. Едмунд Берк – основоположник класичного консерватизму.
29. Політичне вчення Б. Констана.
30. Вчення Ж. А. де Кондорсе про природні права людини та політичні свободи громадян.
31. Вплив Алексіса де Токвіля на розвиток теорії демократії.
32. Макс Вебер – засновник сучасної політичної науки.
33. Загальні особливості розвитку політичної думки в Західній Європі на рубежі XIX-XX ст.
34. Роберт Міхельс – засновник сучасної партології.
35. Лев Троцький як політичний теоретик і практик.
36. Політична теорія Карла Шмітта.
37. Теорія інституціоналізму М. Оріу.
38. Теорія елітарної демократії Йозефа Шумпетера.
39. Політична ідеологія і утопія в теорії Карла Мангейма.
40. Чиказька школа як перший науковий центр політологічних досліджень.
41. Біхевіоризм як нова парадигма політичної науки.
42. Наукова теорія і теорія емпіричних досліджень А. Бентлі.
43. Роберт Даль як засновник теорії плюралістичної демократії.
44. Особливості флорентійської школи політичної науки.
45. Теорія демократії де Сарторі.
46. Політична теорія Р. Арона.
47. Основи політика М. Дюверже.
48. Талкотт Парсонс як засновник школи структурного функціоналізму.
49. Г. Алмонд, Д. Істон – засновники системного аналізу політики.
50. Політична комунікація як об'єкт дослідження Юргена Габермаса.
51. Ханна Арендт про тоталітаризм.
52. Компаративістська політична наука (за Д. Аптером).
53. Теорія справедливості Дж. Роулза.
54. Теорія модернізації і розвитку Самуеля Гантінгтона.
55. Критичний раціоналізм К. Поппера.
56. Технократичні теорії Т. Веблена і Дж. Гелбрайта.
57. Теорія індустріального та постіндустріального суспільства Д. Белла.
58. Концепція інформаційного суспільства Й. Масуди і М.Кастельса.

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук та історії

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Рівень ВО
С 2	Політологія Політологія	Бакалавр

59. Цивілізаційний розвиток (за С. Гантінгтоном).
60. С. Роккан про геополітику.
61. Концепція Збігнева Бжезінського про світову першість.
62. Пошуки миру в російсько-українській війні. Основні актори, формули, саміти.

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу

дисципліни: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2610>